

การศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

A STUDY OF LEADERSHIP IN DIGITAL ERA OF THE SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER MAEHONGSON SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA

¹กษมา อุดทาเรือน และ ²วีรวิษณุ ปิยนนทศิลป์

¹Kasama Udtaruean and ²Weerawit Piyanonthasin

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ประเทศไทย

Mae hong son College, Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

¹k.sama201236@gmail.com

Received: May 26, 2023; Revised: July 25, 2023; Accepted: August 19, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 199 คน และกลุ่มเป้าหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้ปฏิบัติ รวมจำนวน 9 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive selection) การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนการสร้าง

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองคณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

วัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกดิจิทัลมีระดับภาวะผู้นำดิจิทัลน้อยที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ผู้บริหารควรเข้าใจบริบทสถานศึกษา คาดเดาการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคตเพื่อวางแผนรับมือ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานจนเป็นเรื่องปกติ สร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยี เคารพต่อกฎหมายและระเบียบการใช้เทคโนโลยี มีการบริหารจัดการความร่วมมือ พัฒนาศักยภาพอยู่เสมอและส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

Abstract

The objective of this research was to investigate the degree of leadership in the digital era and research guidelines School administrators' leadership development in the digital era Under the supervision of the Mae Hong Son Secondary Educational Service Area Office Educators and public servants made up the sample group. In the academic year 2022, 199 schools under the Mae Hong Son Secondary Educational Service Area Office, and a target group of experts who gave information by interviewing to study leadership development in the digital age, namely administrators expert group and a group of practitioners totaling 9 people by purposive selection, were studied. This was a survey study. Among the study's tools was a questionnaire. The interview form Qualitative data analysis using content synthesis and quantitative data analysis using frequency, percentage, mean, and standard deviation has a confidence rating of 0.98. The results revealed that 1) School administrators' levels of leadership in the digital era Overall and in each element, the Mae Hong Son Secondary Educational Service Area Office performed admirably. Most typical citizens benefit from being digital-age citizens. The level of digital leadership in developing a learning culture in the digital environment was the lowest. 2) Guidelines for school administrators under the office of Mae Hong Son Secondary Educational Service Area's leadership development in the digital age, i.e., administrators should understand the context of the school and anticipate future changes in digital technology in order to plan for them, applying digital technology until it becomes the norm, raising awareness of the usage of technology, adherence to the law and technological regulations, managing in partnership, always strive to improve yourself and inspire others to do the same.

Keywords : Digital Leadership, Mae Hong Son Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการดำเนินชีวิตในแบบดิจิทัลซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้วิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไป เกิดการแข่งขันทางปัญญาโดยการใช้สารสนเทศและความรู้ใหม่ ๆ ด้วยวิธีการที่ทันสมัยมากขึ้น บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการแสวงหาความรู้ การปรับประยุกต์เครื่องมือในการแสวงหาสารสนเทศและความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ย่อมได้เปรียบในการดำเนินชีวิต ซึ่งการศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 น.1) จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงานในยุคดิจิทัล โดยนัยหนึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนในยุคดิจิทัล กระตุ้นความต้องการการเรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล เช่น บทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่าสื่อใหม่ในรูปแบบสามมิติ แอนิเมชัน ปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลนำมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนบนพื้นฐานของการหลอมรวมเทคโนโลยี ทั้งนี้ นวัตกรรมดิจิทัลเป็นเพียงเครื่องมือ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (ทินกร บัวชู, 2562 : 287) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเสมือนเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง (จินทนา แสนสุข, 2559 :15)

ด้วยเหตุนี้การพัฒนาประเทศให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และมีคุณลักษณะทางภาวะผู้นำที่เปี่ยมด้วยศักยภาพที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นกำลังสำคัญ

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนในอนาคต ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่างๆ (กรณีภูมิ ตาแปง, 2563 น. 3) ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เพื่อจะได้ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล นำไปสู่การวางแผนพัฒนา ส่งเสริมการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลให้มีคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่เหมาะสมสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา โดยดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 409 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2565 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejci and

Morgan, 1970, p.608) ได้จำนวนข้าราชการครู 199 คน และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก

กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ และผู้อำนวยการโรงเรียนขุนยวมวิทยา รวมจำนวน 3 คน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน และข้าราชการครู ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร จำนวน 2 คน

กลุ่มผู้ปฏิบัติ ประกอบด้วย ข้าราชการครู ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล หรือโรงเรียนพระราชทาน จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามกรอบมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators : NETS-A) ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education : ISTE) ประกอบด้วย 5 ด้าน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ 5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงมาจากแนวคิดของเจษฎา ชวนะไพศาล (2563, น. 117 – 123) เอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานศึกษาที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามกรอบมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators: NETS-A) ของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education: ISTE)

จำนวน 5 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) ใช้การสังเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการประมวลความคิดเห็นแต่ละด้านและนำเสนอในรูปแบบพรรณนาแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน มีระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

ด้าน	ผู้นำยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	3.94	0.81	มาก
2	การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล	3.88	0.83	มาก
3	ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	3.91	0.79	มาก
4	การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.95	0.76	มาก
5	การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.01	0.79	มาก
	รวม	3.94	0.73	มาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้บริหารควรเข้าใจบริบทสถานศึกษา พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารควรมี

การวางแผนกลยุทธ์กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายอย่างชัดเจน และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานจนเป็นเรื่องปกติ 3) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการปรับทัศนคติในการทำงาน บริหารจัดการความร่วมมือ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคตเพื่อวางแผนรับมือได้ทัน โดยการหาวิธีการสร้างเครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำเอาข้อมูลที่มีอยู่มากมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยี เคารพต่อกฎหมาย และระเบียบการใช้เทคโนโลยี มีการกล่าวถึงทั้งประโยชน์ และโทษของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการปรับเปลี่ยนให้พอดีกับทุกฝ่าย

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน มีระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาไทยเป็นอย่างมาก ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลย่อมได้เปรียบในการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนได้ลงพื้นที่ในเทศก้ากับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต่างตระหนักถึงความสำคัญของการมีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จนสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในสถานศึกษาส่งผลให้ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญารัตน์ สุขแสน (2564) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของกันตชาติ กุณนอก (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน จำนวน 5 ด้าน ซึ่งผ่านการยอมรับ และการยืนยันคำตอบจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ผู้อำนวยการโรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ ผู้อำนวยการโรงเรียนขุนยวมวิทยา อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ข้าราชการครู ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้าราชการครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล หรือโรงเรียนพระราชทาน รวม 9 คน และได้สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน สามารถสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

2.1 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ด้านการมีวิสัยทัศน์ ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษา รวมถึงเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลของผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ควรเปิดใจยอมรับกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้บริหารควรหมั่นพัฒนาตนเองเพิ่มเติมความรู้ในด้านดิจิทัลอยู่เสมอ และผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารให้ครอบคลุมงานด้านต่างๆ กล้าคิดนอกกรอบ ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับด้านดิจิทัลให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยวรรณ์ ตะเภททอง (2564) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ควรเข้ารับการประชุม อบรมสัมมนาความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถถ่ายทอดให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนอยู่เสมอเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา และควรติดตามข้อมูลข่าวสารออนไลน์ที่เป็นประโยชน์กับตัวเองและโรงเรียนให้ทันเวลา มีการตอบสนองงานที่รวดเร็วและมีเครือข่ายงานที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยญานัก ไยดี (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่าผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ที่ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่พบว่าผู้บริหารควรจัดประชุมเพื่อให้บุคลากรร่วมกัน กำหนด นโยบายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมีเป้าหมายไปในแนวทางเดียวกัน จัดการอบรม สัมมนา หรือพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจใน

การเปลี่ยนแปลงของดิจิทัล เพื่อให้ครูได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ สร้างโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งจากภายในสถานศึกษาเดียวกันและสถานศึกษาอื่น ทำให้ครูได้เห็นมุมมองและแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานที่หลากหลาย สนับสนุนให้ครูมีการสร้างเครือข่ายทั้งเครือข่ายที่เป็นมนุษย์เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิดและเครือข่ายในการสร้างเทคโนโลยีและจัดหาข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อให้ครูเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน

2.2 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัล ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารควรมีการวางแผนกลยุทธ์กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อทุกคนจะได้ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานจนเป็นเรื่องปกติ และผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น การประชุมงานผ่านระบบออนไลน์ มีการนิเทศติดตามงานโดยให้รายงานทางระบบออนไลน์ การใช้ระบบสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อลดเวลาในการทำงาน เป็นต้น ถือเป็นการสร้างความคุ้นชินในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่พบว่าควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสถานศึกษา รวมไปถึงนำดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ให้ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจในเรื่องการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา ขวณะไพศาล (2563) ที่ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลควรกำหนดนโยบายให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานอื่น

2.3 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารควรมีการวางแผนที่จะพัฒนาความสามารถ ปรับทัศนคติในการทำงาน รวมถึงการบริหารจัดการความร่วมมือ กำหนดการมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยในการค้นหาข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว ง่ายต่อการนำไปใช้ สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ตลอด มีการกระตุ้นและติดตามงานอยู่เสมอ และควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม และผู้บริหารควรมีการปรับภูมิทัศน์หรือเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นหลัก มั่นคง สะอาด ปลอดภัย วางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและควรลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ควรจัดให้มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดบทบาท

หน้าที่ให้กับครูได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนแนวคิด ประเด็นปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขร่วมกันในรูปแบบการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้เป็นหัวหน้างาน มีส่วนในการตรวจสอบ ประเมินผลติดตาม และต้องกำหนดบทบาทในการทำงานให้เหมาะสม และกำหนดให้ทุกคนทำงานของตนเองที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ซึ่งทุกคนก็จะมีส่วนร่วมในความความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยญวัก ไยดี (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่าผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ส่งเสริมให้คณะครูศึกษางานวิจัยต่าง ๆ จากการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ พร้อมทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือให้พร้อมต่อการใช้งาน

2.4 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ได้เสนอแนะให้ ผู้บริหารควรมีการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคตเพื่อวางแผนรับมือได้ทันโดยการหาวิธีการสร้างเครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำเอาข้อมูลที่มีอยู่มากมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการอย่างแท้จริง และผู้บริหารควรรักษาความสะดวกในการปฏิบัติงานทั้งในเรื่องของงบประมาณ สถานที่ที่เอื้อต่อการทำงาน คำแนะนำในการทำงาน และควรสังเกตพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งก่อนและหลังจากที่ได้มอบหมายงาน เปิดโอกาสให้มีการสะท้อนสิ่งที่ได้ปฏิบัติงานในแต่ละครั้งหลายหลากช่องทาง เพื่อได้คำตอบที่แท้จริง และการปฏิบัติงานที่ดีในครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครูเพื่อดึงศักยภาพของครูมาร่วมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกถึงความคิด ทศนคติต่อประเด็นปัญหาและร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขอย่างเหมาะสม โดยมีผู้บริหารเป็นฝ่ายสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู รับฟังความคิดเห็น ไม่ละเลยการแสดงออกทางความคิดเห็นของครู เพื่อแสดงออกให้เห็นถึง ความเอาใจใส่ ในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยญวัก ไยดี (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคโนโลยีตามกรอบมาตรฐานของสมาคมเทคโนโลยีทางการศึกษา แห่งชาติสำหรับผู้บริหาร (International Society for Technology in Education : ISTE Standards) ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ระบุว่า ผู้บริหารการศึกษาเตรียมการสู่ภาวะเป็นผู้นำยุคดิจิทัลและบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องโดยการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีใจมุ่งมั่นในการนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้โดยการใช้ทรัพยากรสื่อและเทคโนโลยี

อย่างเหมาะสม การร่วมมือในการสร้างตัวชี้วัดรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลแปรผลลัพธ์ และแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะผู้ได้บังคับบัญชา

2.5 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี จัดสรรเวลาเพื่อจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีร่วมถึงย้าเตือนให้ผู้ได้บังคับบัญชาเตรียมตัวให้พร้อมในการเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอ เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเรื่องที่ใหม่และยากซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับทัศนคติในการทำงาน มีการกล่าวถึงทั้งประโยชน์และโทษของเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการปรับเปลี่ยนให้พอดีกับทุกฝ่าย ซึ่งในระหว่างที่มีการปรับเปลี่ยนตนเองนั้นอาจต้องใช้เวลา ควรมีการเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานอยู่เสมอเพื่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ และผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีเคารพต่อกฎหมาย และระเบียบการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยวรรณ์ ตะเกาทอง (2564) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ทำร้ายหรือละเมิดสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาทในการใช้สื่อ และส่งเสริมให้ครูรู้เท่าทันสื่อข้อมูลต่าง ๆ สามารถกลั่นกรองความจริงที่เป็นสาระสำคัญมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560) ที่ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่พบว่าผู้บริหารจะต้องผลักดันให้มีนโยบายด้าน จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยการออกข้อบังคับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี ไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในด้านการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารควรค่อยๆ ปรับทัศนคติของผู้ได้บังคับบัญชา นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในงานต่างๆ มากขึ้น ค่อยๆ สร้างความเคยชินให้กับผู้ได้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จนเกิดเป็นวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งข้อมูลระดับภาวะผู้นำดิจิทัลในแต่ละด้านนั้น สามารถนำไปใช้เป็นองค์ความรู้สำหรับผู้บริหาร หน่วยงานต่าง ๆ ที่สนใจนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในส่วนของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

เอกสารอ้างอิง

- กรณัญญ์ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล. (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- กัญญารัตน์ สุขแสน. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือ มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา เชียงพุทธ, 6(7), 129-146.
- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- กัลยวรรณ ตะเกาทอง. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุ เขต 1. Journal of Modern Learning Development, 7(2), 41-55.
- จันทนา แสนสุข. (2559). ภาวะผู้นำ Leadership. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
- เจษฎา ขวณะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชญัญญาก์ ไยดี. (2560). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารดุสิตบัณฑิตทาง สังคมศาสตร์, 8 (1), 150-163.
- ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสาร ครุศาสตร์สาร, 13(2), 286-294.
- พิชญ์พิมล สุนทวงค์. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- Best, John W. (1982). Research in Education. 4th ed. New Delhi : Prentice – Hall of India.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Sizes for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30 : 607-610.